

ВИБОРЦІ ПРОТИ РУЗВЕЛТОВОЇ “ЧИСТКИ”

ВАШИНГТОН. — Сенатор Вільям МекАду, вибраний президентом Рузвелта на становище сенатора за штату Каліфорнія, вже призначено номінацію на цей уряд з Демократичної Партії добув при виборчих виборах його противник, Шеридан Давні. МекАду заявив рівночасно, що виконання програми Давні про 30-доларову пенсію кожного, четверга мусить довести край до економічної руїни.

У Савт Каролайні номінацію на становище сенатора теж добув кандидат, осуджений президентом як ворог його законодавчої програми, сенатор Смит. У своїй агітації Смит послугувався щедро старими південними кличами про вищість білої раси та вживав організації „червоних сорочок“, що є висловницею цієї расової політики.

Політичні провідники припускають, що вислід виборів у Савт Каролайні буде мати вплив на вибори в Меріленді й Джорджії.

ПРИБУТТЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ ДО АМЕРИКИ.

НЬО ЙОРК. — До Нью Йорку прибули з Європи три представники Організації Українських Націоналістів, щоб узяти участь в Національній Маніфестації 4 вересня ц. р. Тими провідниками є: ген. Віктор Курманович, полк. Роман Сушко і Ярослав Барановський. У пристані їх зустрів гурт представників українських організацій в Америці.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ВЕДЕ ДАЛІ ТРАДИЦІЙНУ ВИБОРЧУ ПОЛІТИКУ.

АТЛЕНТИК СІТІ (Нью Джерзі). — Виконний уряд Американської Федерації Праці проголосив, що юнії Федерації Праці будуть при щорічних виборах у Фейтві Нью Йорку попірати Бруса Бартона й Гемилтона Фиша, щоб вони добилися номінації на кандидатів. Федерація називає їх приятелями робітників.

Уряд Федерації мовчить про те, як робітничі юнії мають ставитися до кандидатури О'Конора, котрого повалення домагається президент Рузвелт.

О'КОНОР ЗАКИДАЄ ЗАГАЛЬНИЙ ЗАГОВІР ПРОТИ СЕБЕ.

НЬО ЙОРК. — У своїй промові на радіо конгресмен Джан О'Конор, котрий добивається номінації на своє дотеперішнє становище з Демократичної й Республіканської Партії, закидав загальний заговор проти себе. Мовляв, проти нього злучилися: федеральний уряд з президентом Рузвелтом на чолі, комуністи, три республіканські лідери й посадник міста Нью Йорку, Ля Гвардія.

І ФРАНЦУЗИ ПЕРЕЛІТЕЛИ ОКЕАН.

ПОРТ ВАШИНГТОН (Лонг Айленд). — На летовищі підприємства Пан Америкен Ервейз осів у середу зполудня великий французький літак „Ле Тенан де Весо Пари“, перелетівши сюди з островів Азорів за 22 години 48 минут.

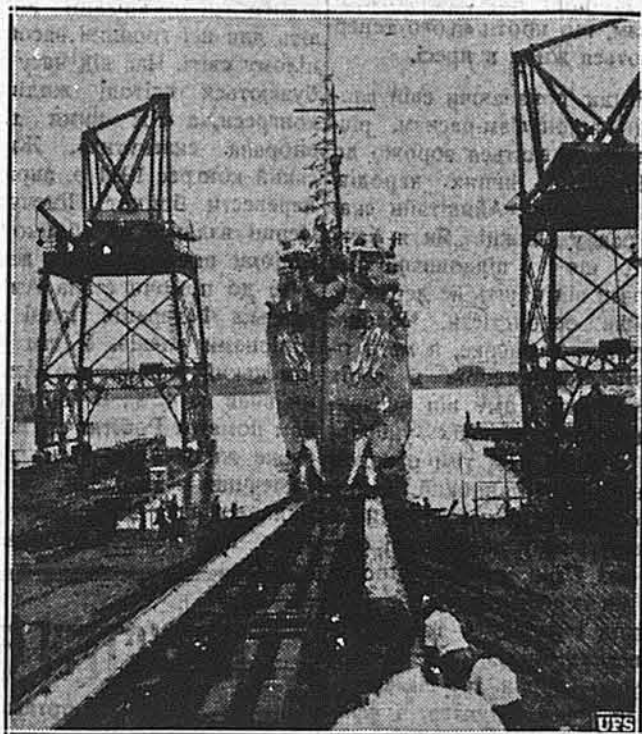
Лет мав на цілі розслідувати можливість правильного летного руху між Парижем і Нью Йорком. Літак має 42 тони ваги й був збудований 8 літ тому. Летів з пересічною швидкістю 112 миль на годину.

ДАЛІ ЗВ'ЯЗУЮТЬ ПОЛІТИКІВ З ГЕНГСТЕРАМИ.

НЬО ЙОРК. — На процесі проти Джеймса Гайнса, демократичного лідера, за льотерійний рекет, виступив свідком Дж. Ричард (Дікі) Дейвис, молодий правник, нині позбавлений адвокатури, що колись був адвокатом генгстерів із шайки Доча Шульца. Свідок заявив, що Джеймс Гайнс був приятелем бандита Доча Шульца та що Доч Шульц вислав бандитів голосувати по кілька разів під час виборів у 1933 році, коли на становище прокуратора кандидував Додж. Свідок казав, що Гайнс „фіксував“ присяжних суддів, щоб вони не обвинувачували генгстерів, що з цим союзом між політиками й бандитами був зв'язаний суддя Кепшо та що генгстерська шайка платила гроші окружному лідеру Тамані Голу.

АДВОКАТ ГЕНГСТЕРІВ ПРО СМЕРТЕЛЬНУ РОЗПРАВУ МІЖ НИМИ.

НЬО ЙОРК. — Дж. Ричард (Дікі) Дейвис, бувший адвокат, рекетирів і генгстерів, оповів Чарльзові Ренієві, прокураторові повіту Ренселер, що він був свідком у готелі Гармоні в місті Когос, Нью Йорк, 2 березня 1935 року, як під час сварки між генгстерами за гроші Доч Шульц нагло виняв з кишені револьвер і вистрілював у рот генгстерів Мартинові, кладучи його трупом на місце. Дейвис каже, що він зараз утік з готелю й не знає, як бандити забрали з готелю тіло вбитого. Тіло Мартіна знайдено під містом 3 березня.

НОВИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

У Карні, Нью Джерзі, спущено онودی на воду новий контрторпедоєць для американської флотії й охрещено його Ланг, на пам'ятку Джана Ланга, американського морського героя з війни між Америкою й Англією в 1812 році.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отрим подаємо до відома, що головний рекордовий секретар Д. Галичін говоритиме на Союзових святах і на організаційних зборах у таких місцевостях:

ROCHESTER, N. Y. у суботу, 3-го вересня, в год. 5. пополудні на ювілею від. 367 У. Н. Союзу.

DETROIT, MICH. в неділю, 4-го вересня, на Союзовім Зв'язі всіх відділів У. Н. Союзу стейту Мішіген.

HAMTRAMCK, MICH. в понеділок, 5-го вересня, на організаційних зборах відділів 20, 94, і 146, які відбудуться в Українській Хаті, 2400 GRAYLING ST., в год. 3. пополудні.

DETROIT, MICH. в понеділок, 5-го вересня, на організаційних зборах відділів 75, 175, 183, 203 і 292, які відбудуться в Українським Народнім Домі, 4655 MARTIN AVE., в годині 8:30 вечір.

TOLEDO і ROSSFORD, O. у вівторок, 6-го вересня, на організаційних зборах відділів 71, 165, 167 і 235, які відбудуться в У. Н. Домі, 139 WALNUT ST., ROSSFORD, O., в год. 7:30 вечір.

Звізiamo всіх урядників і членів з дотичних місцевостей взяти численну участь у згаданих тут підприємствах, а зокрема в організаційних зборах.

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

ВІДКРИЛИ ХЕМІЧНУ СИРОВАТКУ ДЛЯ ШЕПЛЕННЯ.

Д-р Волтер Говбел, учений Рекеферівського Інституту в Сан Франціско, подав до відома зборам Товариства Американських Бактеріологів, що йому вдалося знайти спосіб виробу сироватки для шеплення з хемічних складників. Він уживав цієї сироватки з добримим успіхом для нашіплювання криликів проти запалення легенів.

ДОСЛІДЖУЄ ДОІСТОРИЧНУ МИНУЛИШНУ ЛЮДИНИ.

Д-р Веслі Бліс, архіолог ново-мексиканського університету, відкрив у північно-західних диких просторах Канади великі гірські печери, в котрих, на його думку, жили первні люди Америки, що примандрували на американський континент з Азії. Винарив під його проводом знайшла виразні докази на те, що між Азією й Америкою було сухопутне получення.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ВОГОНЬ У СОВЕТАХ.

Величезні хмари диму перейшли недавно через Фінляндію, Швецію і Норвегію. Пожарні сторожі в згаданих краях відразу розіслали людей на розшуки, думаючи, що вогонь місцевий. Але пізніше виявилось, що ці хмари диму виходять із СРСР, де правдоподібно горять великі ліси.

АНГЛІЄЦЬ ПРО МОСКОВСЬКУ ЕМІГРАЦІЮ.

Москалями в Європі заінтересувалися останніми часами багато людей. Недавно вийшла в Парижі друком брошура про московську еміграцію „Союз Націй і політична еміграція“ (автор Лео Ламбер), яка має підзаголовок: „Білогвардійці, шпигуни і терористи коло Нанзенівського Комітету“. Інші автори емігрантської проблеми є „Центр вивчення міжнародних проблем“. Друга брошура це книжка майора Джонсона з Англії, довголітнього секретаря Нанзенівського Комітету, під заголовком „Міжнародні скитальці“ (Інтернешенел Тремплс). В обох брошурах описано московську еміграцію такою, як вона є. Мабуть не без впливу на появу тих творів були події, що можуть мати місце лише серед москалів, як напр. провакторство серед верхових кол (генерал Скоблін). Большевицька газета в Парижі „Последнія Новости“ з 7. 8. 38 жалеться на обидві брошури та стверджує факт, що світ починає ближче приглядатись до москалів в Європі.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ВРОГИ НАРОДУ В ДОТЕПЕРІШНІЙ РАДІ НАРОДНИХ КОМІСАРІВ УКРАЇНИ.

На сесії Верховної Ради України обговорювано дотеперішню діяльність Ради Народних Комісарів України. Ріжним комісаріатам роблено різні закиди. Щодо діяльності комісаріату торгівлі, то стверджено, що розкрадання і розтрати в області торгівлі йдуть на мільони карбованців. За те відповідає комісар торгівлі. Комісаріатові комунального господарства закинуто, що він ще не очистився від решток ворожих і чужих елементів (практично, що сам комісар Задорожний є ворогом народу). Комісаріатові земельних справ закинуто, що він не ліквідує скоро наслідків шкідливої діяльності ворогів в області тваринництва, особливо, що не дбає за зріст поголів'я коней, хоч знає, що коні потрібні і для сільського господарства і для оборони країни. Уповаженому заготовів закинуто, що він не зумів укомплектувати свого апарату певними людьми та не очищує апарату від ворогів народу (більших закидів не зроблено, бо його назначає безпосередньо Москва). Крім того комісарові комунального господарства ще закинуто, що він не висуває на працю нових перевірених людей. Комісаріатові освіти закинуто, що він замало дбав про те, щоб не допускати до відірвання молоді від російської „культури“. Під його проводом московську мову викладали в школах України лише формально або й зовсім не викладали. Йому зроблено теж закид, що слабо підготовляє вишкіл учителів московської мови для України. А їх треба аж коло 20,000. Підчас дебат стверджено, що в Україні в крамницях бракує товарів (Харків і Область та Винниця). Нема маргарини, повидла, варення, гірчиці, кава, мукі, крупів, консерв, мила і т. п. В Сталінській Області та в Мадіївці бракує печеного хліба. Те саме у Ворошиловграді та Житомирській Області бракувало мукі в червні та липні. Такий стан був і в інших областях України. За роки 1935-37 зліквідовано понад 4,000 ресторанів та їдалень, а на їх місце не створено нових. Щодо діяльності комісаріату фінансів, то стверджено, що серед працівників комісаріату панують настрої роззубленості та демобілізованості. Нові люди, що прийшли на місце старих, не можуть справитися з завданнями. Внаслідок цієї критики двох народних комісарів виклинуто з уряду. Вони стали ворогами народу.

ПАСОВИЩА ДЛЯ СІМ ТИСЯЧ ШТУК ХУДОБИ.

В Саскачевані скінчено приготування 16 громадських пасовищ коштом \$150,400. Їхне приготування становить частину виконаної програми Степового Фермерського Реабілітаційного Товаришення. Простір, який обіймають пасовища, вносить 175,900 акрів і відповідно до урядових обчислень забезпечить місце для пасення 7,000 штук худоби.

В ЕВРОПІ ЗАМІТНЕ ЗАГАЛЬНЕ УСПОКОЄННЯ

БЕРЛІН. — Хоч воєнні хмари над Європою ще не проминули і положення далі грізне, то проте дається всюди відчувати мале успокоєння. Те успокоєння видно в першій мірі в Німеччині. Грізна постава інших держав трохи застрашила Німеччину. Внаслідок цього звільнено трохи в Німеччині протичеську пропаганду. До Берліну повернувся англійський амбасадор Гендерсон, який привіз із собою остерогу Англії на адресу Німеччини. Та остерога є загально відома, тому німецький амбасадор Рібентроп не вважав за відповідне прийняти амбасадора відразу. Він прийме його за пару днів. Та вкупі з тим таємницею лишається далі те, що задумує Гітлер. У цю пору ніхто не знає, де він пробуває. Правдоподібно над французькою границею. Він оточений дорадниками, які за всяку ціну пруть до війни.

МОСКВА НАКЛИКУЄ ДО ВІЙНИ.

МОСКВА. — Советська преса почала друкувати статті, в яких накликає інші держави, щоб ужили гострих мір для приборкання Німеччини. Советські газети підкреслюють, що на випадок війни вони додержатъ своїх зобов'язань сувроти Чехословаччини, але вже тепер зазначають, що не знають, якими шляхами вони могли б допомогти чехам дати. Проти Польщі Совети не підуть, хіба вона взялаб участь у війні по стороні Німеччини. Може Румунія дасть доступ Советам до Чехословаччини? — міркують советські газети.

ФРАНЦІЯ ДАЛІ НАПОГОТОВІ.

ПАРИЖ. — Прем'єр Даладіє заявив, що Франція далі вповні готова зустріти всі ті події, які вибухнуть. Він сказав, що ситуація далі дуже грізна, але рівночасно накликав французів заховати повний спокій.

АМЕРИКАНСЬКІ АМБАСАДОРИ СЛІДКУЮТЬ ЗА ПОДІЯМИ.

ЛОНДОН. — Англійське міністерство закордонних справ відвідало кілька чужих амбасадорів, між ними американський амбасадор, Кенеді. Він вивідував про міжнародне положення.

РИМ. — Американський амбасадор Вільям Філіпс відвідав міністра закордонних справ Чана, і вивідував про міжнародне положення, головню про відношення Італії до середньо-європейського конфлікту.

ІТАЛІЙЦІ ПОКПИВАЮТЬ СОБИ З АМЕРИКАНЦІВ.

РИМ. — У редакційній статті „Полозья д'Італія“, найвпливовішої італійської газети, є поміщені легкі наміски про промову американського секретаря Гола. В тій статті говориться, що американці є великими проповідниками і великими експортерами зброї. Нема дня, щоб котрийсь американський політик не виголосив новачальної проповіді на адресу Європи. А також нема дня, щоб Америка не вислала до котроїсь воюючої держави більшого ладунку зброї й амуніції. Газета згадує про Японію і каже, що на її адресу Америка кидає грізні осуди, а рівночасно продає японцям всі ті річч, які потрібні їй для походу на Китай.

ПРОТЕСТ У ФІЛЬМОВОМУ ЖЮРІ.

ВЕНЕЦІЯ. — Американський представник у міжнародній комісії, що мала вибрати найкращу фільму з минулого року та нагородити її чашею Мусоліні, вийшов демонстраційно з комісії тому, що нагороду призначено німецькій фільмі, знятій з останніх Олімпійських ігор у Берліні, а не призначено нагороду американській фільмі „Снігурочка і сім карликів“ Волтера Дісеня.

ЯПОНІЮ НАВІСТІВ ТАЙФУН.

ТОКІО. — Східню частину Японії навістив страшний тайфун, що знищив чимало будинків і подеривав комунікації. Місто Йокогама цілком відтяте від світу; впродовж одної доби не прибув там ні один поїзд. Внаслідок того мільон осіб відтяті від своїх домів. Є теж утрати в людях.

ЧУЖА ЗБРОЯ В ЕСПАНСЬКИХ ЧЕРВОНИХ.

САН СЕБАСТІАН. — Еспанські націоналісти влаштували виставу з тої зброї, яку вони захопили в червоних. Ця зброя в переважній більшості чужого походження. Найбільше советської, потім французької, а далі англійської й американської. Серед тої зброї є модерні моделі, а є також старезні, що нічого не варт. З того видно, що деякі держави вибулись тих машин, які їм самим не були потрібні. В цій виставі націоналісти виказували цифрами, що їм удалося впродовж цілої війни знищити або взяти в полон тисячу ворожих літаків, поверх 200 повізів, 700 гармат, 8,000 машинових крісів, 300,000 крісів і відповідне число іншого воєнного матеріалу.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВА ПОЛЬСЬКА НАГІНКА

Українська преса на території під польською окупацією говорить останніми часами про нову нагінку польського уряду на зорганізоване українське життя, а саме нагінку проти українських спортивних установ.

Першим сигналом цієї нагінки було розв'язання Українського Спортивного Союзу та ліквідація майже всіх зв'язаних з ним товариств. За цим першим ударом настала сповидна тиша. Однак, як адміністрація нічого нового не робила, польська преса почала нагінку, звернену саме проти українських спортивних товариств, що зв'язані організаційно з загально-державними союзами. Хоча ця нагінка ведена анонімно, себто газети не подають імен інформаторів чи авторів, українська преса не сумнівається, звідки походить ця нагінка. На основі неодного досвіду з минулих українські газети догадуються, що й цим разом нагінка польської преси це хитро обдумане й дбайливо виконана акція польського уряду перевести урядову кампанію проти українського спортивного руху з ціллю його остаточної ліквідації.

Послугується польська преса в тій нагінці тактикою, яка людини, що жила в свободних країнах, може видатися просто неймовірною, бо вона йде в розріз з тим, що в цілому світі вважається спортом. Наприклад, із загальних зборів загально-союзного спортивного організації виходять польські спортивні клуби, створивши так званий „польський блок” проти так званого „демократичного блоку” (себто проти деяких польських робітничих і цивільних клубів, українських і жидівських клубів). Коли „польський блок” цією сецесією лише посоромився, польська преса почала живити інших приток до нападу на український спорт. Наприклад, проти одного українського клубу в Перемишлі поведено нагінку за те, що він „посмів” перемогти польського кандидата на призначення до вищої класи, дарма, що власне таку свободну боротьбу між клубами признається першою основою спорту. Польська преса послується притомо старою фразою про „стан посядання”, так, начеб місце, призначене атлетів або атлетичному клубові, було його постійною власністю, — засада, якої просто ніде в світі не признають.

Останніми часами ця провокаційна нагінка дійшла до того, що коли, наприклад, одно українське спортивне товариство укладається за гру з жидівським атлетичним товариством у даний день, а на цей день припадково припадає гра якихось польських клубів, то польська преса підносить рев, що це „провокаційний захват” на польський спорт, і гістерично кличе все польське громадянство відповісти на цю провокацію.

Це все факти, які дуже добре надаються на те, щоб ними залювати суть польського спортсменства перед тими інтернаціональними організаціями, з котрими зв'язані польські спортивні клуби. Зробити це можуть українські клуби, зв'язані з тими самими організаціями. Як українські спортсменці це зроблять, то зроблять велику прислугу не лиш українському спортові, але й усьому українському зорганізованому життю.

ЗПРИВОДУ ІТАЛІЙСЬКОГО РАСИЗМУ

„Возрождение” з 12. 8. 38, приносить більшу статтю з приводу введення в життя італійського расизму.

„Нововведена расова політика в Італії, пише ця газета, строжилу пресу. Папа римський кинув обвинувачення, що Італія заводять у себе андтисемітизм і повертається до мрачного середньовіччя. Що ж це таке андтисемітизм? Часи лібералізму довели були до того, що про жидів, які панували всюди, ніде не згадувалось. Належало до доброго тону признавати жидів рівноправними. Отже термін заник був майже зовсім. Так було би було і далі. Але по війні самі жиди підняли свою проблему зовсім отверто. Щоб її перевести в життя, вони створили могутню світову жидівську організацію, яка нині пактує з великими і малими державами та з ріжними інтернаціоналами. Через те термін андтисемітизм нині перестарілий таксамо, як несуттєвий був би термін антигерманізм чи антиіталізм. Офіційно італійський расизм народився 16. 7. 38 в формі декларації комісії професорів, яка з наказу Муссоліні розглядала ту проблему. Комісія визнала, що час створити європейську расу, а в її рамках ріжні великі і малі раси: німецьку, італійську, французьку і т. д. Кожна з них має свою культуру, історію, фізичні властивості, характер, психологію і т. д. Виходить, що раса в італійському понятті є нація. Італійська раса належить до середземноморської, згідно її західно-європейської галузі. Тому, що італійська раса має свої властивості, треба її хоронити від посторонніх впливів. Таким впливом є вплив племен, що впродовж віків відомовляється від злиття з італійською расою. Тим племенем є жиди. Інші племена, що жили в Італії давно, злилися в одну з італійцями. Італія не вищує одної раси над другою, тільки ставить між ними межу. Появу італійської расової проблеми викликало кілька причин, а між ними завоювання Етіопії та діяльність комінтерну з його народними фронтами для поборювання фашизму, статті Леона Блюма в газеті „Попюлер” та вкінці налив до Італії німецьких жи-

дів. Жидівські погляди на расу-націю годяться майже відлості з італійськими. Професор Айнштайн сказав раз з приводу Палестини, що кожна раса має свій національний інстинкт. Той інстинкт не дозволяє расам змішуватись. Привикнення жидів до звичаїв, обичаїв і мови середовища, серед якого вони жили, не заглушило в них почуття окремішності. Те почуття відлікувало їх від європейців. І саме той інстинкт породив андтисемітизм, що проти нього тепер борються жиди в пресі.

„Жиди, признаючи свій власний націоналізм-расизм, рівночасно ставляться ворожо до націоналізму інших народів. Той же самий Айнштайн сказав раз у книжці „Як я бачу світ”, що у відношенні між людьми він цинить не державою, а лише особистістю. Чоловік творить усе високе, а маса остається обмеженою в своїх почуваннях. Тому він ненавидить маси у воєнних уніформах і ладах. Під тим оглядом Айнштайн не єдиний. За ним пішов Леон Блюм, який у французькому парламенті сказав раз у бік правих послів, що він їх ненавидить. У 1922 р. жид Іванович у газеті московських жидів, „Єврейская Трибуна”, коли в Німеччині вбили жиди Ратенана, з ненавистю писав про німецьких націоналістів, вихваляючи ідеї Маркса і т. п. й засуджуючи німецький націоналізм на повне фiasco. За 10 літ після того ті самі націоналісти прийшли до влади.

„Свою проблему поставили на нинішню висоту самі жиди. Отже та проблема є проблемою політичною. Нині є жидів 17—20 мільонів у цілому світі. Ясно, що такий численний народ з виразною національною свідомістю, повинен зматати до того, щоб створити свою власну державу. Тому, що жиди не були в стані створити державу на своїй власній території, вони знайшли нову форму, а саме створення щось нібито держави в середині інших держав. У 1920 р. жид Бунаков писав у вище згаданій газеті з приводу версайського договору, що Європа вступає в період смуту і переворотів. Жиди мусять

приглядатись до всіх вигод і не вигод часу, підходячи до всього з ріжних точок погляду. Однак, найкраще було б підходити до всього з точки погляду нації як індивіда, що не дається розкласти. Всі великі рішення вони повинні приймати не в інтересі держав, у яких живуть, а в інтересі жидівської нації.

„Отже по війні всі жиди, без огляду на держави, де вони жили, почали говорити про національний розум. Любого з тим наступали і діла. Жиди зорганізувалися в могутню світову організацію, а агенти тої організації збирають для неї грошові засоби в цілому світі. Час від часу відбуваються світові жидівські конгреси, а між ними ділає вибрана екекутива. Жидівський конгрес 1934 р. вирішив перевести бойкот Німеччини. Перші взяли за бойкот 4 мільйони американських жидів, а їм до помочи стала Американська Федерация Праці з 20 мільйонами членів. У тім році німецький експорт до Америки впав на 42%. В Англії жиди дають помагати Робітничу Партію. Отже жиди виповіли війну Німеччині — державі. В ріжних державах вони ведуть ту війну при помочи організації

московського третього й амстердамського другого інтернаціоналу та ріжних робітничих союзів.

„Чи всі жиди належать до тої організації? Ні. Меншість керує більшістю, але не одна жидівська організація, що не належить до світової організації, не протестує проти дій останньої. В справах Палестини є опозиція, але коли йде про інші справи, то панує єдність. Коли судили вбивника отамана Петлюри, то всі жиди боролися вбивника. Існує жидівська організація ОПТ, що керує жидівською колонізацією України. Співпрацює з Москвою, червоною і білою (Шаліпін давав концерти з доходом, призначеним на колонізацію України жидами). Та організація збирає гроші на жидів в Україні в цілому світі. Правда, москалі піддурили жидів, бо взяли від них 18 мільйонів доларів, а нічого за те не дали. Остається жидам лише Палестина, але і там справи не стоять добре. Однак жиди позиції не здають. Як расова національна одиниця, вони йдуть до своєї цілі, до створення держави. Тому та проблема є політичною, а не андтисемітською, як то твердять жиди”.

НАЗУСТРІЧ НОВОМУ ЖИТТЮ...

Репортаж з Рогатинщини.

На світанку холод проймав скрутив сомоми, й іде... А дегіло в безмежжі ланів. Усміх сонця ще за нами. Тихо скрізь, лиш де-не-де чути шарудіння птвиць. Поля відживають.

Навипередки спішать селяни до праці. Звалюють з пня останки збіжжя. Місцями вишкочили вже чорна скиба. Родючий чорнозем мерехтить багатством.

Відкривається картина.

Дорога б'ється на захід у гору. Врешті хребет горбка, що розтягнувся довгим ланцюхом управо й ліво. Перед очима незабутня картина: гондалеко, у мряковинні стріляють у небо рамена високих Карпат, а в підніжжі безкраї, стерністі лани, замерзані шнурком лісів. Серед них, ледви що-видні, людські житла у соняшній авреолі. Ось димить Ходорів. Ліворуч долини визирає Черче. А біля нас розкинулися своєрідні села Рогатинщини. Вони заховалялись у гушаву садів між горбами. Це мабуть характеристичне для тієї околиці. В однім напрямі хвилюється земля горбками, що зазублюються в пасмо яруг і долин. Там Заланів, Дички, Яглуш, а тут: Підкамін, Фрага, Підбіра, Любша, Мелна.

При кінці чар природи заставляє людину до одного місця. Ліс знімається стрімко вгору, синява неба меншає. По скалі журчить холодна водичка. Кругом непроглядна темна зелень; повітря пересичене живицею. Здається вам, що це українська Швейцарія.

Ще кільканадцять кроків на північний захід і річка. Вулька, сріблиста річка серед левад. І врешті криші сільських хатин.

„Де нога не ступала”...

Старенький дядько притиснувся у куці, а біля нього пається корова.

— Два рази чоловік у житті дитиною! — гуторить з нами — в заранні юних днів і на старість... Це відвічний закон селянської сім'ї.

— Скажіть нам: навіщо ж люди будують доми з глини, коли скрізь стількі лісів?

— Наші господарі не мають ні одного пняка: це все панське; інколя й громадський знайдеться гайок.

— А виплачується ота будова з глини?

— Ше й як! Намісиш могили липкої мазюки, наробиш

скрутив сомоми, й іде... А дегіло в безмежжі ланів. Усміх сонця ще за нами. Тихо скрізь, лиш де-не-де чути шарудіння птвиць. Поля відживають.

— Саме?

— Мандрує ген — на північ, до фабрик паперу, ріжних копанель, тартаків.

Дядько понизив голову й вказав рукою в далечінь.

— Бачите ті горбки? Ось-де скрізь були давно великі ліси, що людська нога там не ступала, але панщинні роки їх зглодали. Тепер ота лисина заставилась селянам...

— А як з паливом?

— „Дуримо” соломом, бож у нас вона, як бадилля; хоч зимою й ріще докуповують, що остається з шаткованої деревини.

Минулі роки витиснули своє знамя й полинули в не-память століть. Може одні каміні хрести на роздоріжжях більше дещо сказали, але дарма. Безпощадний зуб часу затер усі значки, що закульбачилися на них, та ще мохова заслона притьмарила їхній голос. Лиш іноді скромне осталося: „Г. Р. 1848”.

„Починаємо нове життя”.

Ми знову на річці, що за-вертає біля Виспи — Любші. Матері вмивають своїх діточок, що, засмалені на сонці, підстрибують у коротеньких штаних.

— Мабуть нема у вас садка?

— Заборонили! — відказують. — У полі робота не чекає, а тут нема кому полишити дитини, що вторгнє, нудьгує. Со страхом нераз осталяємо самих дітей дома; ануж якесь нещастя...

Поринаємо в думках, а водночас радіємо розкішно дню, немов оці малі діти.

— Годі. Самі вчимося плести душу й тіло дитини, — продовжує господиня-мати.

— Радісне!

— А ще більш радісне, що думка ця закорінилася майже в кожній жінці, хоч давніше ніхто й не думав про вірдеву чистоту, куховарство, дитину, чи гігієну хати. Починаємо тепер нове якесь життя...

— Як започаткувалася та акція?

— Ось зимою „наша пані” попрохала газдин у свою хату й загляла до них гостину.

Український борщ, вареники, овочева наливка, печиво. Зразу йшла бесіда на ріжні го-

сподарські теми, жарти й врешті кобітам „розв'язались язики”. Кожна хотіла вміти добре варити, перетворювати овочі, чи ґрунтовно змінити вигляд своєї хати. І ось такі товаришські гутіркі пані й селянки започаткували працю жіноцтва села в кружку „Рідної Школи”.

Не встраємо в помисли організаторів села, ні в їхні генералії, бож цікава розмова на це не дозволяє. Слухаємо:

— Згодом прийшов реванш гостини. Жінки могли спокійно почванитися зразковим порядком хат, новою методою варення, чи піклування своїх дітей. Численно закуплена дитяча література, примірники „Дошкілля”, лікарські поради, „Народне Здоров'я”, преса, — робили своє. Тепер добре згадуємо ті дні, що відкрили новий шлях життя в нашому селі.

„Одмавляю”...

Полуднева пора застає нас у с. Любша. На намічену дорогу спроваджують нас незнайомі молодці, що, як довідуємося по хвилині, є провідниками культурно-освітнього життя села. Наша розмова зупинялася при ювілейнім святі „Провсвіт”.

— В нас теж заборонено владити свято! — відказують. — Ось писмо зо староства. Читаємо:

„Do Zarządu Stowarzyszenia „Proswita” w Lubczy. Proszę z dnia 19. VII. b. r. o udzielenia na urzadzania w dniu 24. lipca 1938 r. w miejscowości Lubczy jubileuszowego święta „Proswity” nie uwzględniam i odmawiam na zasadzie art. 13. Rozp. Prez. R. z dnia 27. X. 1933 (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 632) i ustawy z dnia 21/2 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27 p. 198 z 1930 r.) wydania takiego zezwolenia — ponieważ w tamt. gromadzie zanotowano wypadek tyfusu płamistego”.

— Правда, в цьому часі була недужа одна лише дівчина, але повітовий лікар заявив її родичам, що це грип. Про тиф ніхто в селі й не чув, а згадана дівчина за пару днів зовсім видужала.

— Старання пороблено в пору?

— В справі святкування ювілею „Провсвіт” відбулася в Рогатині анкета, де між іншим заявив делегат материни „Провсвіт”, що Варшава апробувала програму святкування рішучо заявила, що адміністраційна влада не робитиме ніяких перепон у наміченому ділі. А тут, на наших загімках, зовсім щось інше...

— На інші імпрези влада дозволяє?

— Дуже рідко! Іноді відбувається аматорська вистава, то зараз приходить постерунковий і черкує в підручнику ріжні слова, речення, хоч вони пройшли ґрунтовну цензуру.

Мчать ноги в безмежну далечінь, щоб спіймати усміх сонця золотого... — („Новий Час”).

Ладан.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Т. М., Нью Йорк, Н. Й. — 3 противниками треба воювати фактами. Пишіть про ті речі, які знаєте добре, а будемо далі містити Ваші дописи.

В. Г., Ленсінг, Міш. — Пришліть до редакції той допис, з яким полемізуєте. Ми переглядали 90 ч. згаданого часопису і там того допису нема.

Д. Т. Л., Ленсінг, Міш. — Радо помістимо Ваші заваги в справі недовладностей у дописі „Українські імення по англійськи”.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Володимир Островський.

ПІД ЗНАМ'Я ХРЕСТА

Повість

з часу охрещення Руси-України в 988 р.

1)

КУПЕЦЬ ПОПАНДУКЛЮС.

Розкішний дім купця Вівіяна Попандуклюса потопав у першій весняній зелені на східному узбіччі гори й виходив вікнами на Дніпро. Своєю архітектурою й прикрасами він перевищував терени багатьох бояр. За домом і обабіч нього стояли хати для служби, стайні й численні кліті — склади товарів. Було в них усе, чого могло заблагнутися не лише знатним боярам і городським старшинам, але й самому князеві: тонкі, яскраві грецькі паволки¹⁾, парча²⁾, східні килими, дорога посудина, жіночі прикраси з золота й срібла, дамська зброя, вина, футра, віск, мід, тощо.

До Попандуклюсового багатства так привичаїлися київці, що вже нікого воно не разило й не дивувало, як не дивувало багатство й інших купців, що осіли в Києві: хозар, німців, греків, моравян, навіть жидів.

Зрештою, всі вважали Попандуклюса за свого, київця, бо пам'ятали ще його батька й діда. До тогож, його правде називали рідко хто знав: слово Попандуклюс ледве про-

ходило крізь словянське горло й не трималося в пам'яті; через те його батька називали по його батькові — Василеусовичем, а його самого просто по імені — Вівіяном. Та й було це безпечніше, особливо тоді, коли між Києвом і Царгородом починалися тертя. Для більшої безпеки Вівіян уживав лише мови полян-русичів, навіть іноді переконав людей, що він не грек, а хозарин.

Вівіян був людиною освіченою й спритною, одним словом, такою, що саме надавала на політику й тайного інформатора греків, зрештою — прихильного до Руси й Володимирів. Завжди усміхнений, з усіми привітний, завжди заклопотаний торгівлею й бучістю цілковито байдужий до тої боротьби, що велася в Києві між слов'янами й чужинцями, поганями й християнами, прихильниками й ворогами князя Володимира, — Вівіян мав приятелів у всіх таборах, знав усе, що треба було йому знати, й ні в кому не викликав підозріння. Навіть князь Володимир ставився до нього з пошаною й зчливо.

І жив собі Вівіян цілком спокійно.

Один лише раз прийшлося Вівіянові потремтяти: саме то-

ді, коли розбурхана юрба поган убива одного християнина та його сына за те, що батько не хотів віддати хлопця в жертву Перунові та ще й зневажав слов'янських богів. У Києві мало що не дійшло до погрому християн і зруйнування їхньої церкви святого Іллі. Але ця хуртовина пройшла над Києвом якось щасливо.

Зате тепер насунули нові гризні хмари.

І мозок у голові Вівіяна, вкритий буйним, але вже сивим волоссям, працював так гарячково, що його смугляве обличчя наливалося кровю.

Вівіян стояв біля вікна й пильно придивлявся до того, що робилося на Дніпрі. Від багатьох років він отак стежив за рухом на ріці. Особливо за рухом воєнним. Він докладно бачив у своїй часі, як Володимир переправляв кінних дружинників на другий беріг Дніпра, а піших дружинників та воїв забирав у численні човни, щоб вести на волзьких болгар, та скільки привіз із собою здобич з цього не дуже щасливого походу. Бачив він, як відправлявся Володимир уверх по Дніпрі на ятвягів і з якого піхого вертався до Києва. Походив на Волинь, на Червень і Перемишль та проти підкарпатських хорватів і дністрових тиверців Вівіян із свого вікна бачив не міг, зате він мав докладні відомості про них від своїх помічників і слуг.

Тепер на берез Дніпра знову роїлося від лютого безупинно будували там великі й міцні човни. Одні були вже спущені на воду, другі викінчували й смодили, а інші лише збивали.

— Рать? — замишляє, — думав Вівіян про князя Володимира. — Але на кого?

Плеснув у долоні. Ввійшов білявий хлопича з блакитними слов'янськими очима.

— Поклич Всевіда.

— Він уже чекає — відповів хлопеч і вийшов.

У дверях заявився Вівіянів помічник, прозваний Всевідом за те, що давав найшвидші й найправдивіші інформації про події в Києві.

— Довідався, на кого замишляє Володимир?

— Вуса він має довгі, та язик короткий. Кажуть, що на ятвягів, але я не їму віри. Пощо знову бити набитою?

— Добре сказав! Пошукай дурнішого, може скаже правду.

— Тут знайти найдурнішого, як у міху маку зерно проса. Обидва засміялися.

— А всеж спробуй! Та як побачиш Рись, пришли його до мене.

За якийсь час увійшов найстарший Вівіянів помічник Максиміан, прозваний слов'янським іменем Рись, щоб відвести увагу від його типового грецького носа. Максиміан, не моргнувши оком, сухо спитався:

— Чого тобі, Вівіяне?

— Сідай, друже! Діло маю. Сиджу вже.

— Слухай добре. Судилася тобі служба важна. Наладуй товаром три легкі човни, добери собі здорових хлопців і завтра, поки сонце зійде, в далеку дорогу. Та спіхом попливеш.

а) Вілію.

(Дальше буде).

1) Тонка тканина.

2) Зодоту: чи сріблотака матерія.

КОМІТЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ.

ПОЗІР! ДІТРОЙТ, ГЕМТРЕК, ДІРБОРН, ВІНДЗОР! ПОЗІР! ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВІДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В ДІТРОЙТІ І ОКОЛИЦІ ВЛАШТУЮТЬ **ПЕРШИЙ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ** В ГОРОДІ — BROADWAY PARK, RYAN ROAD AND CLINTON RIVER В НЕДІЛЮ, 4. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 4TH, 1938)

1. Головний бесідник: Впов. Д. Галичнн, гол. рек. секретар У. Н. Союзу.
2. Інші бесідники: пп. С. Куропас, гол. контр. У. Н. С. із Шікаго; д-р А. Т. Кібізєй, заст. предс. контр. ком.; Володимир Дідик, гол. рад.; М. Головачук, предс. Комітету; Священник І. Ішнї. Запрошено також гов. Морфого.
3. Атракції: Союзовий Бейсбол, оркестра, перекуски, напнтки.

Запрошення: Для добра Союзу, для добра Народу — влаштується цей ПЕРШИЙ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ в нашій околиці. Всі члени Союзу повинні обов'язково взяти участь в цій торжестві. Союзіві Відділі з околиць Мішігану, як з Москегон, Джаксон, Ленсінг, Ані Арбор, Ел і Річмонд повинні прислати по 2-3 делегати. Обов'язково повинні бути зареєстровані Союзіві із Віндзору і Торонто, Канада. Гостям-Союзівцям з Клівленду і Шікаго — раді!

Запрошується рівнож щиро всіх інших наших товариств до численної участі. В організації та в спільній порозумінні наша сила.

УВАГА: В понеділок, 5. вересня відбудеться ЗАГАЛЬНИ ЗБОРИ всіх членів-союзів та їх приятелів, де буде промовляти п. Галичнн, з таким порядком:

1. В 3. год. пополудні в Укр. Хаті, 2400 Grayling Street.
2. В 8.30 год. вечором в Укр. Нар. Домі, 4655 Martin Avenue.
3. По заг. зборам будуть наради всіх місцевих урядників з п. Галичннн в обох місцях.

Для тих, що не мають своїх авт виїжджають АВТОБОСИ від Укр. Хаті і від Укр. Нар. Дому від 12. год. випоудне.

Вразі ДОШУ Пікнік відбудеться з тим самим порядком в понеділок, 5. вересня. Коли падав дощ ще і в понеділок, ціле торжество відбудеться в Українським Народнім Домі.

Всі українські товариства і братства, всі добрі й щирі українці, вся наша українська громада — сповніть свій народний обов'язок і придуть на ПЕРШИЙ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ.

1938, 2, 4
За ДОБРУ ЗАБАВУ ручить — Комітет.

ГОМАДЯНИ З ДІТРОЙТУ І ОКОЛИЦІ! ОТСИМ ЗАПРОШУЄМО ВАС НА **ПЕРШИЙ ОСІННИЙ БАЛ** В СУБОТУ, 10. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 10) 1938.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
4655 MARTIN AVENUE,
де знайдете добру музику, смачну перекуску,
першорядні напнтки.

Вступ 25 центів від особи.

Початок в 3. год. пополудні. До 3. год. вночі.

Чистий дохід призначений пополовині на Укр. Світову Виставу в Нью Йорку і Укр. Нар. Дім.

За добру забаву ручить — Комітет.

Укр. Центр. Горож. Комітет.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Заходом Бр. св. Йосафата, від. 217 У. Н. Союзу

Великий Осінний Пікнік В НЕДІЛЮ, 4. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1938. НА ГУДМАН

ПОЧАТОК У ГОДИНІ 2. ПОПОЛУДНІ. ВСТУП 10 ЦЕНТІВ.

На цей Пікнік запрошується всі братства, товариства, сестрицтва, місцеві і поза-місцеві, до численної участі.

На пікніку буде пригравати для старших і молодих оркестра під проводом п. Мих. Юркова.

Це останній пікнік в цій сезоні. Тож прийдіть всі! Забавимось на свіжій повітрі.

Вразі непогоди пікнік відбудеться на парохіяльній галя.

Всі члени братства мають обов'язково бути на пікніку після ухвали зборів.

За добру забаву ручить — Комітет.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БРИДЖПОРТ, КОНН.
Жіноцтво пробуджується.

Дня 7. серпня ц. р. заходом У. Ч. Х. ОДВУ влаштувано на терені стейту Конетикот День Української Жінки. Про той День уже був допис, тому не треба ще раз переповідати тієї події. Та слід зазначити, що такі Дні мають великий додаєтний вплив на наше жіноцтво. Після такого Дня, вислухавши кількох розумних докладів, українська жінка повертається додому скріплена морально і починає застановлятися над своєю роллю для визволення нашої батьківщини, України. По таких Днях українська жінка береться сама до громадянської праці, творить свої організації та організованим шляхом бореться проти поневолення рідних земель. А переді всім українська жінка береться за патріотичне виховання молодих поколінь, щоб тій боротьбі приготувати нові, молоді кадри.

Згаданий День Української Жінки в нашій стейті дуже оживив наше місцеве жіноцтво. Всіля за тим відбулись у нас 21. серпня ц. р. організаційні збори, на яких відновлено відділи У. Ч. Хреста. На тих зборах явилася голова Червоного Хреста, пані Середя, і виголосила відповідний реферат. На зборах головувала пані Чернявська. До відновленого відділу ввійшли всі урядниці: п. Анна Чернявська, голова; м. Анастасія Глива, заст. голови; Ганна Монок, касієрка; Марія Вилгорська, заст. касієрки; Текля Бек., Катерина Папроцька, контролборки. Припоручено новому урядові привернути рекордовий порядок із старого урядування та надати йому новий хід праці.

Покищо збори нашого відділу будуть відбуватися в неділю по першій, по Службі Божій, в церковній салі при вул. Біч.

Анастасія Биш, секр.

БОЛТИМОР, МД.

Посмертна згадка.

Недавно відійшов від нас на вічний спочинок Йосиф Семенків, якого втрату болюче відчував не тільки його родина, але й уся болтіморецька українська громада. Бо покійний був добрим і активним українським громадянином та в болтімурській громаді поклав чимало заслуг. Він і сам працював у громадській роботі й інших до того заохочував. Крім того щедро давав свої жертви на різні українські цілі. До Америки прибув покійний 1907 року і від того часу пробував цілий час у болтімурській громаді. Найбільше заслуг він поклав біля збудування У. Н. Дому в міській громаді. Згадуючи покійного, що був моїм рідним братом, складаю \$5 на Рідну Школу, чого я не міг зробити в часі похорону.

Петро Семенків.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МАНИФЕСТАЦІЯ — ЦЕ ПРИКАЗ БАТЬКІВЩИНИ.

Гомоном страшним несуться зойки по широкому світі наших братів, які, хоч придушені ворогами, прагнуть своєї волі. Інші народи мало звертають на це уваги. Та ми своєю організованістю і своїми масовими виступами змусимо світ звернути на нас увагу і з нами числитися.

Одним із засобів звернути на себе увагу світу є планована в дні 4 вересня в Нью Йорку українська національна маніфестація. Нашим завданням є на ній явитись якнайчисленніш і своєю участю показати світові, що ми не готимось на нинішній стан, у якому наш великий і культурний нарід зносить найжорстокіші переслідування. Ми докажемо, що наш нарід прагне волі, прагне таких відносин, серед яких він міг би свobodно розвиватись; він прагне своєї власної держави.

Важні події наростають. До тих подій ми мусимо як слід підготувитись.

Гавріл Туркевич,
Сиракюз, Н. Й.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЧОЛОВІК, ЩО ЙОГО
ВИХОВАЛИ МАЛПЦІ,
знову грає в страпну
іграшку життя або смерті.

ТАРЗАН СМІЛИВИЙ

Нова серія, така цікава,
що віддих запирає чита-
чеві, написана

Едгаром Райсом
Боровсом.

Ілюстрована Рексом Мак-
соном, звісним зо своїх
драматичних Тарзанових
рисунків.

Дивіться, щоб не про-
пустити початку
„СВОБОДИ“

В СУБОТУ, 3. ВЕРЕСНЯ
1938.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 29. серпня помер в Бет-
леге, Па., по короткій недугі
член від. 288. У. Н. Союзу
ДМИТРО ПІДГАНИНІ.

Покійний полишив в смутку
шестеро дітей і від. 288, бо у-
покійний був першим членом
нашого відділу і першим пред-
сідником. Тому відділ рішив,
що всі члени від. 288, є обо-
в'язані явитися на похороні 2.
вересня, 9. години рано.

Земля пририває нехай буде
Йому легка!

Іван Малицький, секр.

ЯК МЯ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ПАСЕИК, Н. ДЖ.
На Рідну Школу.

На Рідну Школу в старім
краю, в селі Поляна Хирівська,
пов. Хирів, пересламо через
Обеднання \$18. Зложили по
\$5: І. Сараба, робітники в ре-
сторані, Марія Кіпка; дріб-
ними \$3. Разом \$18, які висла-
но на призначену ціль.

Іван Сабара.

КУРТИС БЕЙ, МЕРІЛЕНД.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ

ГОРОЖАНСЬКИЙ КЛУБ „W. 25“

повідомляє своїх членів, що

будуть відбуватися

в церковній гали-
кожного ПОНЕДІЛКА

по першій у місяці.

В. Чапра, А. Шандровський.

УВАГА! МЕНВІЛ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА! ЗАХОДАМИ ПАРОХІЇ СВ. СТЕФАНА

Великий Пікнік В ПОНЕДІЛОК, 5. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1938. РОКУ

НА ПЛОЩІ КОЛО Н. ДОМУ, на КОМПАЛАЙ ГІЛ,
в 2. годині пополудні.

Запрошуємо всіх громадян, місцевих і околнних. Буде
добіра музика і різні несподіванки.

За добру забаву ручить — Комітет.

ДЕ ЇСТИ СМАЧНО І ДЕШЕВО

В ГОСТИННИЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

217-219 1ST 6-та ВУЛИЦЯ В МІСТІ НЬО ЙОРКУ,

МОЖЕТЕ ГАРНО ЗАБАВИТИСЬ

при кожній нагоді. Вашої у нас приязности.

Власник гостинниці, Денис Гула, радо вітає свої гості.

Даром пробка ЗІЛЛЯ МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є прийнятний і легкий
до зажиття.
Мілертон дає найкращі успіхи,
коли його вживається тільки в ко-
жності, а тоді заживається Йо-
го або зараз перед нічним спо-
чинком, або по встанню рано.
Мілертон не виробляє привички.

ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА

вистане, майже на цілий місяць.

Спеціальна оферта читачам

„Свободи“ продовжена до

1. вересня 1938:

1. коробка Мілертону — \$ 75
2. коробки — 1.25
3. коробки — 1.75
6. коробок — 3.00
12. коробок — 5.50

Питайте за зіллям Мілертону у
вашій сусідній аптці, але по цих
знижених цінах можете дістати
Мілертон лише в офісі Мілертону:
J. S. MILLER, Inc., Dept. U.,
P. O. Box 628, Newark, N. J.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.

Тел. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до

12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі

рано від 10 до 12.

МИХАЙЛО КАНЮК

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИК

2321 W. CHICAGO AVE.
CHICAGO, ILL.

Модерна капліня.

Добра обслуга.

Ціни приступні для
всіх.

Телефон: Argente 4575

Тел. до дому: Seeley 0298.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позв
Ньюарком. Вразі потреби теле-
фонуйте до нас. Обслуга щира
і чесна. Office

383 MORRIS AVENUE,

ср. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В БРОНКСІ, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET.

NEW YORK, N. Y.

Тел. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 PROSPECT AVENUE

(ср. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2568

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удєрєтєкер

заряджує погребами по ціні так

низькій, як \$150. Обслуга

найкраща.

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified Funerals at low as \$150.

Telephone: Orchard 4-8088

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-
ТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ

ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ТАРЗАН ПІД ВОГНЕМ.

(84)

Тарзан без довшої надуми
рішився на плян: вертатися
чимсьорше до оселі, але вер-
татися так, щоб не потрапити ні-
кому в руки. Знаючи добре
нетри і скриті стежки, це не
справило йому великих труд-
нощів. За кільканацять годин
мандрівки вони всі прибули
до оселі, в якій мешкав капі-
тан Д'Альберт. Ім назустріч
вибігла врадувана мати Івонні
і печалувато взяла свою донь-
ку в обійми.

Вістка про поворот доньки
капітана блискавою розне-
слася по цілій околиці. А ра-
зом з тим рознеслася вістка,
що схоплювачем не був білий
величесь, бо він, його два
хлопці і лев були її спасите-
лями. Тепер уся симпатія по-
вернулася в бік Тарзана, як
передтим уся ненависть була
по його боці. Д'Альберт сти-
скав руку Тарзанові і прохав
вибачення.

Нагло Тарзан запримтив у
юрбі чорну фігуру, що хотіла
нишком викрастися з окру-
ження. Рвотручучи всіх, Тар-
зан кинувся до цієї фігури і
схопив її за плаття. Це був
араб Абдуль Кеб. „Отсей лай-
дак навмисно обвинуватив
мене“, заговорив Тарзан. Те-
пер ціла лють капітана звер-
нулася на араба. „Він буде за
це належно покараний“, заго-
ворив він.

Дик тимчасом приступив

BEGINNING MONDAY TARZAN THE FEARLESS

A thrilling tale of the Jungle Lord's battle
with the savage tree worshippers

близько Івонні і з радости не
знав, що говорити. „Це гар-
но!“, заговорив він. „Так, гар-
но“, відповіла Івонна, не вхо-
дячи в подробиці, чому гар-
но. „Я гадав, що всі дівчата
романіжені і є тягаром у
трудних справах. Але ти інак-
ша“, говорив він далі. „І ти
інакший, Дик! Ти такий хо-
робрий, відважний“, відповіла
вона і поглянула на нього ми-
лими очима.

Кінець.